

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 240/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Pálffy Fabianovou, Štefánikovo námestie 5, Spišská Nová Ves, proti postupu a rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 7 C 65/2017 z 24. septembra 2018, rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 20 Co 12/2019 z 28. mája 2020 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Cdo 273/2020 z 28. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom a postupom Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 C 65/2017 z 24. septembra 2018 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 20 Co 12/2019 z 28. mája 2020 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Cdo 273/2020 z 28. novembra 2022 (ďalej aj „rozsudok najvyššieho súdu“ alebo spolu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

Sťažovateľka navrhuje napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom by najvyšší súd dovolaniu sťažovateľky vyhovel a rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných

prieťahov vo veci podaného návrhu na zabezpečenie dôkazného prostriedku. Sťažovateľka žiada aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa proti žalovanej domáhala určenia, že v žalobe špecifikovaná nehnuteľnosť – byt patrí do dedičstva po jej nebohom starom otcovi. Žalobu odôvodnila tým, že je závetnou dedičkou po poručiťovi, ktorý bol vlastníkom uvedeného bytu. Poručiťel počas života sporný byt darovacou zmluvou previedol na žalovanú, ktorá bola jeho družkou, a uzavrel s ňou aj dohodu o zriadení vecného bremena – práva doživotného užívania. Darovacia zmluva bola vo forme notárskej zápisnice vyhotovená 17. februára 2017. Závet vo forme notárskej zápisnice bol vyhotovený 24. augusta 2005 a poručiťel v ňom prejavil vôľu zanechať predmetný byt svojej vnučke (sťažovateľke). Sťažovateľka v žalobe spochybňovala podpis poručiťela na darovacej zmluve.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol. V odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že sťažovateľka tvrdila, že poručiťel nepodpísal zmluvu o prevode vlastníctva k bytu, resp. notársku zápisnicu a v priebehu konania vyslovila aj podozrenie o psychickej spôsobilosti poručiťela. Okresný súd však z pripojeného trestného spisu, výpovede notára a svedkyne, ktorá bola zároveň svedkyňou pri podpise notárskej zápisnice, považoval za preukázané, že poručiťel darovaciu zmluvu a dohodu o zriadení vecného bremena podpísal v nemocnici za prítomnosti svedkyne a notára. Pokiaľ sťažovateľka namietala poručiťelov výrok, že zápisnica bude platná až po jeho smrti, okresný súd uviedol, že tento výrok *„nie je možné pri uzatvorení aj zmluvy o práve doživotného bývania darcu stotožniť s prejavom vôle poručiťela uzavrieť darovaciu zmluvu, podľa ktorej by malo dôjsť k plneniu až po darcovej smrti. Iba pri preukázaní takejto vôle by bolo možné uvažovať o neplatnosti darovacej zmluvy podľa § 628 ods. 3 O. z.“*

V súvislosti so spochybnením duševného stavu poručiťela okresný súd v podstatnom uviedol: *„Čas preskúmania duševnej poruchy sa musí viazať na čas vykonania právneho úkonu. Neplatnosť právneho úkonu podľa § 38 ods.2 OZ vyžaduje bezpečné zistenie, že účastník právneho úkonu nedokáže posúdiť následky svojho konania alebo svoje konanie ovládnuť. Je vylúčené urobiť záver o neplatnosti právneho úkonu z dôvodu, že ho jednajúca osoba urobila v duševnej poruche, ktorá ju činila k tomuto právnomu úkonu neschopnou, len na základe pravdepodobnosti (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo 3614/2009). Nie každá duševná porucha fyzickej osoby, ktorá činí právny úkon, vedie k jeho absolútnej neplatnosti. Je to iba tá duševná porucha, ktorá konajúcu osobu robí k tomuto právnomu úkonu neschopnou z dôvodu, že nemôže posúdiť následky svojho úkonu alebo svoje jednanie ovládať. Dcéra žalobcu v trestnom oznámení nespochybnila duševné zdravie poručiťela. Toto nebolo spochybnené žiadnym iným dôkazom. Z lekárskej prepúšťacej správy, ktorá je obsahom trestného spisu, vyplýva, že pacient bol prijatý do zdravotníckeho zariadenia pre problémy so srdcom, nie z dôvodu diagnostikovanej duševnej poruchy. V čase prijatia bol orientovaný v čase, priestore. Kontakt bol s ním dobrý. Prepúšťacia správa, ktorú mal žalobca k dispozícii, konštatuje dôvody uplatnenej liečby a použítú medikáciu počas hospitalizácie. Žalobca nešpecifikoval, ktoré z užívaných liečiv mohli u pacienta vyvolať taký stav duševnej poruchy, ktorá by ho robila k uzavretiu právneho úkonu neschopnou z dôvodu, že pod ich vplyvom by nevedel*

posúdiť následky svojho úkonu alebo svoje jednanie ovládať. Z výpovede notára a obsahu zápisnice je zrejmé, že poručiteľ konal pri plnom vedomí.“

V závere okresný súd konštatoval, že sťažovateľka ničím právne významným nepreukázala tvrdenie, že poručiteľ uzavrel darovaciu zmluvu ako osoba, ktorá nemala spôsobilosť na právne úkony, resp. v duševnej poruche, ktorá by ho robila pre taký právny úkon nespôsobilým, a preto s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania pokladal vykonané dôkazy za dostačujúce a nevyhovet návrhu sťažovateľky na vykonanie znaleckého dokazovania týkajúceho sa skúmania podpisu poručiteľa či výsluchu osôb realizujúcich liečbu v zdravotníckom zariadení v čase uzatvorenia darovacej zmluvy.

4. Sťažovateľka rozsudok okresného súdu napadla odvolaním. V odvolaní opätovne spochybňovala poručiteľovu vôľu previesť byt na žalovanú. Sťažovateľka argumentovala, že k prevodu vlastníctva došlo v čase, keď poručiteľ trpel ťažkým onkologickým ochorením. Tiež nesúhlasila s tým, že okresný súd nevykonal ňou navrhnuté dôkazy, predovšetkým znalecké dokazovanie o pravosti podpisu na darovacej zmluve. Sťažovateľka tvrdila, že nemohla v konaní predložiť súkromný znalecký posudok, keďže nedisponovala prístupom k listinám, na ktorých by bol originálny podpis poručiteľa. Podľa jej názoru výpoveď troch zainteresovaných osôb v tomto konaní nemôže byť postačujúca pre rozhodnutie.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 387 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) rozsudok okresného súdu potvrdil. V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd rozsiahlo popísal úvahy zaoberajúce sa dokazovaním v sporovom konaní, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal. Odvolací súd v kontexte s odvolacími námietkami sťažovateľky poukázal na § 209 a nasl. CSP, podľa ktorých súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd. V súvislosti so súkromným znaleckým posudkom v nadväznosti na sťažovateľkine tvrdenia krajský súd tiež zdôraznil, že „*Ak sa súkromný znalecký posudok vyhotovuje v priebehu konania, súd umožní znalcovi nahliadnuť do spisu alebo sa inak oboznámiť s informáciami potrebnými na vypracovanie znaleckého posudku.*“. V závere krajský súd konštatoval správnosť záveru okresného súdu o neunesení dôkazného bremena sťažovateľkou, pokiaľ si ani v priebehu konania nedala súkromný znalecký posudok vyhotoviť. Rovnaký záver platí aj pre posúdenie duševného stavu poručiteľa. Navyše, krajský súd uviedol, že navrhovaným výsluchom svedkov „*ani nebolo možné preukázať, či poručiteľ v čase podpisu darovacej zmluvy mal spôsobilosť na tento právny úkon alebo táto spôsobilosť bola obmedzená*“.

6. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP. V podanom dovolaní namietala, že okresný súd vec predbežne neprejednal, čím došlo k porušeniu princípu právnej istoty. Opätovne kritizovala, že okresný súd nevykonal dôkazy, ktoré v konaní navrhovala. Záver okresného súdu o tom, že neuniesla dôkazné bremeno, považovala sťažovateľka za nesprávny s prihliadnutím na navrhnutie vykonania dôkazov, čo však zo strany okresného súdu bolo odmietnuté.

7. Najvyšší súd dovolanie zamietol a v napadnutom rozsudku najprv poukázal na to, že rozsudok okresného súdu a potvrdzujúci rozsudok krajského súdu tvoria z hľadiska predmetu konania

organický celok, pričom konštatoval, že „*odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu... jasne a zrozumiteľne vysvetlil prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnil aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami...*“. Vo vzťahu k tejto časti dovolania najvyšší súd tiež uviedol, že z jeho obsahu nezistil, z akého konkrétneho dôvodu sťažovateľka namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutí súdov nižších inšancií. Podľa názoru najvyššieho súdu sa krajský súd dostatočným spôsobom vysporiadal s otázkou (ne)unesenia dôkazného bremena sťažovateľkou v danom konaní.

K námietke sťažovateľky, že okresný súd neaplikoval inštitút predbežného prejednávania sporu, dovolací súd uviedol, že ide o fakultatívny inštitút procesného práva. Ak súd prvej inštancie neustálil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné a ktoré sú nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie, dovolací súd k tomu uviedol, že „*náprava prípadného nesprávneho postupu súdu prvej inštancie v tomto smere bola daná tiež možnosťou podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, ktorý dovolateľka v predmetnej veci aj využila.*“.

V súvislosti s námietkami o nesprávnom zistení skutkového stavu najvyšší súd poukázal na to, že ako súd dovolací dokazovanie nevykonáva a je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistili súdy nižších inšancií, teda že dovolaním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení. Napokon dovolací súd konštatoval: „*doposiaľ vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje skutkové i právne závery prijaté súdmi nižšej inštancie. Dovolateľkou namietané nevykonanie ňou navrhnutých dôkazov pritom odvolací súd odôvodnil, keď otázke dokazovania venoval podstatnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku.*“ Najvyšší súd tiež odmietol sťažovateľkinu argumentáciu o prekvapivom rozhodnutí a zhodnotil, že rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozsudku okresného súdu nevyznieva prekvapivo či nečakane, pretože súdy oboch inšancií založili svoje rozhodnutia na rovnakých skutkových záveroch pri aplikácii rovnakých právnych noriem.

Vo vzťahu k namietanému nesprávnomu právnemu posúdeniu podľa § 421 ods. 1 CSP najvyšší súd uviedol, že sťažovateľka nenaformulovala žiadnu právnu otázku. Z obsahu dovolania vyplynul „*len*“ nesúhlas s právnym posúdením darovacej zmluvy a spôsobilosti poručiteľa. Dôsledkom takto koncipovaného dovolania najvyšší súd nemohol identifikovať právne otázky, ktoré sťažovateľka chcela riešiť, a následne vyhodnotiť, či tieto otázky už boli v praxi dovolacieho súdu riešené, resp. či boli riešené rozdielne.

Na základe uvedených záverov najvyšší súd vo vzťahu k dovolaniu podľa § 420 písm. f) CSP konštatoval síce jeho prípustnosť, ale vyhodnotil ho ako nedôvodné, a v časti podľa § 421 ods. 1 písm. a) – c) CSP konštatoval neprípustnosť, preto dovolanie ako celok podľa § 448 CSP zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namietala predovšetkým postup okresného súdu, ktorý nevykonal dôkazy, ktoré navrhla jednak vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej, ale aj na samotnom pojednávaní. Sťažovateľka aj naďalej spochybňuje vierohodnosť podpisu na darovacej zmluve, ako i spôsobilosť poručiteľa na taký právny úkon. Porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces sťažovateľka odôvodnila nedostatkom odôvodnenia všetkých

napadnutých rozhodnutí. V tejto súvislosti uviedla, že ani jedno napadnuté rozhodnutie neobsahuje objektívne zdôvodnenie, prečo princíp hospodárnosti bol v danom prípade nadradený právu na spravodlivý proces, resp. prečo nebolo potrebné vykonať ňou navrhované dôkazy. Znovu zdôraznila, že v konaní nepredložila súkromný znalecký posudok, pretože nedisponovala žiadnou listinou s originálnym podpisom poručiťa a nedisponovala lekárskou dokumentáciou, pokiaľ šlo o jeho duševný stav, a aj preto navrhovala výsluch zdravotného personálu.

9. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v ústavnej sťažnosti odôvodnila tým, že 20. júla 2020 doručila okresnému súdu návrh na zabezpečenie dôkazných prostriedkov, avšak dosiaľ o ňom nerozhodol.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv napadnutými rozhodnutiami, ktorých výsledkom bol sťažovateľkin neúspech v konaní, v ktorom sa domáhala určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po jej starom otcovi. Sťažovateľka tiež namietala porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pretože okresný súd nerozhodol o jej návrhu na zabezpečenie dôkazov doručenom okresnému súdu 20. júla 2020.

III.1. K napadnutému rozsudku okresného súdu:

11. Ústavnú sťažnosť proti napadnutému rozsudku okresného súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv je potrebné odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Ako z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

13. Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu právam sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu.

III.2. K napadnutému rozsudku krajského súdu:

14. V rámci predbežného prerokovania tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd so zreteľom na sťažovateľkou uplatnenú argumentáciu konštatuje, že ústavnú sťažnosť je potrebné aj v tejto časti odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie ústavným súdom.

Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti predniesla argumenty totožné s námietkami uplatnenými v konaní na súde prvej inštancie, v odvolacom, ale aj dovolacom konaní (najmä spochybnenie pravosti podpisu poručiťa na darovacej zmluve, spochybnenie jeho spôsobilosti na právne úkony, nevykonanie navrhovaných dôkazov, nedostatočné odôvodnenie).

15. Ústavný súd bez potreby citovania jednotlivých pasáží rozsudku najvyššieho súdu konštatuje, že najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku (hoci ním dovolanie sťažovateľky zamietol) všetkými relevantnými námietkami sťažovateľky veľmi podrobne, precízne a ústavne udržateľným spôsobom zaoberal.

16. Berúc do úvahy závery napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom opakovane predostiera argumenty, ktoré už boli najvyšším súdom riadne vyriešené, a teda v tomto bola právam sťažovateľky ústavnoprávna ochrana (čl. 127 ods. 1 ústavy) poskytnutá.

III.3. K napadnutému rozsudku najvyššieho súdu:

17. Ústavný súd konštatuje, že túto časť ústavnej sťažnosti je potrebné odmietnuť z dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, III. ÚS 198/2020).

18. Vo vzťahu k rozsudku najvyššieho súdu, ktorým dovolací súd zamietol dovolanie sťažovateľky, ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého posúdenie podmienok dovolacieho konania patrí do právomoci dovolacieho súdu (m. m. II. ÚS 324/2010, I. ÚS 593/2017).

19. Najvyšší súd ako súd dovolací v napadnutom rozsudku jasne a zrozumiteľne vyjadril dôvody, pre ktoré dovolanie sťažovateľky zamietol. Z obsahu napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd preskúmal rozhodnutia okresného súdu aj krajského súdu a ich odôvodnenia v nadväznosti na sťažovateľkou uplatnené dovolacie dôvody a tieto riadne vyhodnotil.

20. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (m. m. II. ÚS 465/2017).

21. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, a to najmä v tom, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

22. Podstatné námietky sťažovateľky však opomínajú uvedenú judikatúru ústavného súdu a ústavnú sťažnosť možno podľa jej skutočného obsahu (nesúhlas so skutkovými a s právnymi závermi okresného súdu) vyhodnotiť v podstate ako ďalší opravný prostriedok. Argumentačná pozícia sťažovateľky totiž spočíva v opakovane prezentovanom nesúhlase s rozhodnutím okresného súdu o nevykonaní ňou navrhnutých dôkazov. Sťažovateľka však opomína skutočnosť, že okresný súd vykonal dokazovanie (okrem iného i výsluchom notára, ktorý pripravoval a zabezpečoval realizáciu dotknutých právnych úkonov poručiťľa), na základe ktorého považoval za nepochybné, že poručiťľ previedol regulárnym spôsobom vlastníctvo k bytu na žalovanú. Sťažovateľka toto dokazovanie napokon ani v ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom nespochybnila. Jediným argumentom sťažovateľky o dôvode nepredloženia súkromného znaleckého posudku bolo tvrdenie, že nedisponuje listinou s originálnym podpisom poručiťľa. V tomto smere však všeobecné súdy relevantným spôsobom poukázali na to, že súkromný znalecký posudok je možné dať vyhotoviť aj v priebehu konania a v tejto spojitosti je potom každý na základe výzvy súdu povinný poskytnúť potrebnú súčinnosť. Okresný súd na podklade vykonaného dokazovania nepovažoval za potrebné vykonávať znalecké dokazovanie, preto bolo len v sťažovateľkinej dispozícii zabezpečiť súkromný znalecký posudok.

23. V danom prípade sa najvyšší súd neodmietol zaoberať mimoriadnym opravným prostriedkom sťažovateľky, ktorým napadla rozsudok krajského súdu, jej dovolanie riadne preskúmal, no keďže v časti dovolania nezistil jeho dôvodnosť a v ďalšej časti nezistil dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania, následne sformuloval svoj právny záver o zamietnutí podaného mimoriadneho opravného prostriedku a rozhodol o ňom spôsobom, ktorý mu Civilný sporový poriadok prostredníctvom § 448 vyslovene umožňuje.

24. Ústavný súd na základe uvedeného uzatvára, že právne závery v žiadnej z čiastkových častí napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nevykazujú znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti

či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

III.4. K porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov:

25. Z príloh ústavnej s'ťažnosti vyplýva, že s'ťažovateľka okresnému súdu adresovala podanie označené ako „*Návrh na zabezpečenie dôkazných prostriedkov*“ - datované 15. júla 2020, okresnému súdu doručené 20. júla 2020. Z príloh ústavnej s'ťažnosti zároveň vyplýva, že dovolanie, ktoré s'ťažovateľka podala, bolo datované 13. júla 2020. Podstatným pre posúdenie tejto časti je, že v spore bolo dokazovanie skončené vyhláseným uznesením na pojednávaní konanom 24. septembra 2018 na okresnom súde. Na uvedenom pojednávaní bol zároveň vyhlásený aj napadnutý rozsudok o zamietnutí s'ťažovateľkinej žaloby (právoplatnosť nadobudol 16. júla 2020). Za situácie, keď bolo vo veci meritórne rozhodnuté (hoci bolo rozhodnutie napadnuté dovolaním), bolo bez právneho dôvodu o podaní s'ťažovateľky rozhodovať samostatným uznesením.

26. Ústavný súd vychádza aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte môže dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (III. ÚS 71/2018, I. ÚS 61/2020). O takú situáciu však v prípade s'ťažovateľky nejde, a preto aj túto časť ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

27. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej s'ťažnosti ako celku [§ 56 ods. 2 písm. a) a g) zákona o ústavnom súde] bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej s'ťažnosti (finančné zadost'učinenie).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu